

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/90/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412208218
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8412208218.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Šimkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinová 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 20C/418/2012-34 zo dňa 04.06.2013 v spojení s opravným uznesením č.k. 20C/418/2012-85 zo dňa 28.02.2015 takto jednohlasne

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 20C/418/2012-85 zo dňa 24.02.2015.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a v písomnom vyhotovení rozsudku vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Opravným uznesením č.k. 20C/418/2012-85 zo dňa 24.02.2015 opravil II.výrok tak, že odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

Jednalo sa o opravu v zmysle § 164 O.s.p. z dôvodu zosúladenia písomného vyhotovenia rozsudku s výrokom vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 04.06.2013.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 4 ods.1 písm.a/ bod 1, ust. § 9 ods.1, 2 a 4, ust. § 15 ods.1, 2, § 16 ods.1, 2, 3, 4, § 17 ods.1, 2, 3, 4, § 18 ods.1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ust. § 41 ods.1, 2, 3 zákona č. 233/1995 Z.z. a ust. § 44 ods.2, 8, 9 zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval podľa ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. opierajúci sa o to, že príslušný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Uvedené ustanovenie je platné od 01.01.2013. Žaloba bola podaná v roku 2012, avšak predmetné ustanovenie je možné brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania.

Nerohodnutím v zákonnej lehote účastníkom exekučného konania nevznikol stav právnej neistoty. Žalobcom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, pričom je na žalobcovi svoje tvrdenia preukázať. Určenie výšky škody v žalobe nie je dôkaz o vzniknutej škode. Žalobca v tomto smere navrhoval znalecké dokazovanie, alebo postup podľa § 136 O.s.p., avšak k takémuto postupu je potrebné, aby účastník predložil podklady (dôkazy), bez ktorých nie je možné posudok vypracovať, či rozhodnúť podľa § 136 O.s.p.. Znalecký posudok je na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania a preto návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nevhodný bol zamietnutý i s poukazom na ďalšie dôvody pre zamietnutie žaloby. Úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností. Zákonodarcom uložená lehota je riešenie neumožňujúce dostatočne zohľadňovať okolnosti toho-ktorého prípadu. Pre spravodlivé rozhodnutie je akákoľvek lehota irelevantná. Správne a zákonné je, aby bolo vydané spravodlivé rozhodnutie prípadne i po lehote, ako nespravodlivé v zákonnej lehote, k čomu sa žalobca prikláňal. Ideálne je vydať spravodlivé rozhodnutie v zákonnej lehote, avšak k takémuto rozhodnutiu sú potrebné podklady bez ktorých nie je možné včas rozhodnúť. Pre rozhodnutie vo veci je rozhodujúcim posúdenie otázky, či žalobcovi vznikla škoda a v prípade ak áno, či táto škoda vznikla v dôsledku toho, že došlo k nedodržaniu lehoty na rozhodnutie vo veci, či takúto škodu je možné považovať za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. ako dôsledok nesprávneho úradného postupu.

Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Zákon č. 514/2003 Z.z. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom špeciálnym a ustanovenia Občianskeho zákonníka sa uplatnia vtedy, ak zákon nemá vlastnú úpravu. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci pojem škody nedefinuje. Z toho dôvodu tento pojem treba vykladať v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného.

Podľa ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Skutočnou škodou je v zásade ujma, ktorá znamená zmenšenie, zničenie, stratu, zníženie či iné znehodnotenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu (pokiaľ to nie je vylúčené). Ušlý zisk predstavuje zmarený majetkový prospech, ktorý bolo možné očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, no nenastalo sa tak v dôsledku škodnej udalosti.

Vo veci nemožno porovnávať žalobcom požadovanú nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia s nárokmi priznávanými Ústavným súdom SR za priet'ahy v konaní.

Ani vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov, v rámci ktorého jeden jav vyvoláva druhý jav. O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. To znamená, že príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii nesprávneho úradného postupu nevznikla. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku. Pre naplnenie týchto predpokladov zodpovednosti za škodu je potrebné preukázať, či nedodržanie zákonnej lehoty malo za následok zníženie či zánik možnosti žalobcu získať z titulu vedenej exekúcie plnenie. Toto žalobca nepreukázal a nepreukazoval. Uvádzal len, že mal zvýšené náklady s dĺžkou rozhodovania súdu, a že boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu na vymoženie pohľadávky, keď mohlo dôjsť k zániku povinného, k strate kontaktu s povinným, k insolventnosti povinného. V tomto smere žalobca na podporu svojich tvrdení nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz a teda neuniesol dôkazné bremeno tak, ako to vyžaduje ust. § 101 O.s.p.. Podľa tohto ustanovenia sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Vzhľadom na uvedené pri posudzovaní splnenia predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., z hľadiska príčinnej súvislosti medzi škodou, ktorá mala žalobcovi vzniknúť a postupom príslušného súdu, ktorý žalobca považuje za nesprávny, nemožno ustáliť, že následkom takého postupu

vznikla žalobcovi škoda, spočívajúca v rozdiel medzi reálne a hypoteticky vymoženou sumou. Príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou nemožno len predpokladať, ale táto musí byť jednoznačne preukázaná.

Keďže podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne, v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je táto zodpovednosť daná.

Súd prvého stupňa preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil súd prvého stupňa ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a žiadne mu nevznikli.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd prvého stupňa len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody zamietol znalecké dokazovanie. Znemožnil tak žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania neboli žiadne udržateľné dôvody. Je zrejmé, že znalecké dokazovanie je na mieste nariadiť tam, kde je výšku škody nutné určiť s použitím odborných znalostí, ktoré právna veda neposkytuje. Žalobca pred súdom uviedol, že zadal vypracovanie znaleckého posudku a teda predložil znaleckému ústavu dôkazy o ekonomickej podstate veci. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 01.12.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd však nesúhlasí so záverom o potrebe aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré s výnimkou záveru o potrebe použitia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. podrobne upravujúceho podmienky pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto právneho predpisu zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 1.1.2013.

To však neznamená, aby súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní

pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v žiadnej z vecí spojených na spoločné konanie nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by prieťahy v konaní konštatovalo.

Rovnako je potrebné stotožniť sa s tvrdením o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu pri preukazovaní vzniku škody. V konaní neboli predložené právne významné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku škody a preto poukaz žalobcu na ním zadané vypracovanie znaleckého posudku je právne bezvýznamný, ak takýto dôkaz v konaní predložený nebol. Od začatia konania pritom ubehla dostatočne dlhá doba, počas ktorej tento dôkaz žalobca predložiť mohol. Okrem toho v žalobách spojených na spoločné konanie žalobca presne vyčíslil svoje nároky na náhradu škody a teda už v tom čase musel mať dostatok podkladov, z ktorých pri vyčíslení výšky škody vychádzal.

Žalobca taktiež nepreukázal existenciu dôvodov na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ako dôvod pre takéto priznanie nemožno akceptovať to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvenčii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva. Tieto dôvody sám žalobca uvádza len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, táto nepodalala návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.